

KERK-KRANT

AUGUSTIJNENKERK EINDHOVEN

jaargang 3, nummer 8

30 augustus 2015

"Een kleine orde met allure"

Deze titel koos historicus Brian Heffernan voor zijn zojuist verschenen boek, waarin hij de geschiedenis van de Nederlandse Provincie van de Orde der Augustijnen beschrijft.

In een kloek boek van ruim 500 pagina's wordt ingegaan op de bestuurlijke aspecten, op de activiteiten en op de identiteit van de orde, die op het moment dat zij getalsmatig haar hoogtepunt bereikte, 400 leden telde. Op uitnodiging van de redactie gaf Brian Heffernan voor de lezers van de Kerk-Krant zijn ervaringen weer bij het schrijven van zijn boek "Een kleine orde met allure". Dit gesprek was aanleiding voor het artikel, dat u kunt lezen op pagina 4 tot en met 9. De auteur biedt hierin een aantal indicaties van wat de toekomstige lezers mogen verwachten.

Op pagina 4 en 11 wordt teruggeblikt op twee bijzondere vieringen in onze kerk tijdens de afgelopen zomer, Open Kloosterdag en het vijftigjarig jubileum van drie augustijnen. Verder treft u een artikel aan over een bijzondere tentoonstelling in Amsterdam, kunt u lezen over het nieuws uit Mariënhage, over het programma van de werkgroep *Spiritualiteit en Bezinning* en over nog meer interessante onderwerpen.

BELANGRIJKE BIJEENKOMSTEN

- *Na de viering van 27 september zullen Paul Clement, prior provinciaal van de Nederlandse Augustijnen en een vertegenwoordiger van Dela, toekomstig koper van de kerk, toelichting geven op de huidige stand van zaken met betrekking tot de plannen rond onze kerk. Komt allen!*
- *Het is de bedoeling dat we er op zondag 4 oktober om 10.00 uur **een Doorstartzondag** van maken, waarop we ons bezinnen op de plannen die we vorige week gehoord hebben. Ook nu rekenen we op ieders komst.*

COLOFON

Doelstelling

De *Kerk-Krant* is een uitgave van de Augustijnenkerk Eindhoven. De *Kerk-Krant* is primair bedoeld als informatiemedium over alle activiteiten die er in en rond de kerk plaatsvinden. Daarnaast wil de *Kerk-Krant* fungeren als bindmiddel tussen kerk en gemeenschap enerzijds en tussen de leden van de gemeenschap onderling anderzijds.

De *Kerk-Krant* biedt een podium aan de leden van de gemeenschap en andere geïnteresseerden om te schrijven over onderwerpen die de Augustijnenkerk of de Kerk in het algemeen raken.

Redactie

Joost Koopmans
Jacinta Speijer
Dolf van der Linden
Gert Dirksen
Frans Savelkouls

E-mailadres redactie

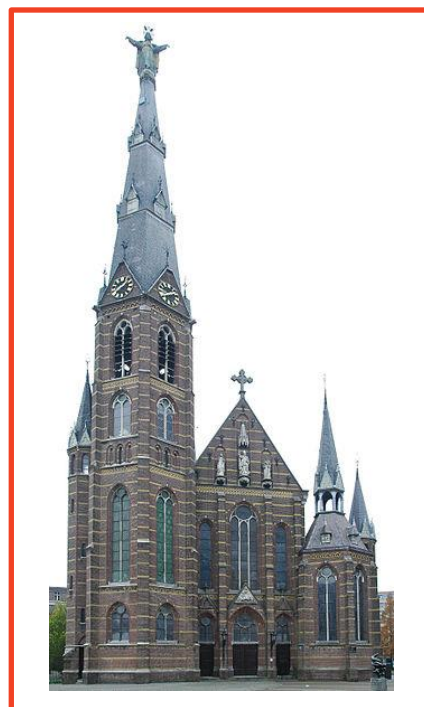
frans.ans.savelkouls@hetnet.nl

Web-site Augustijnenkerk

www.augustijnenkerk-eindhoven.nl

Adres Augustijnenkerk

p/a Klooster Mariënhage
Augustijnendreef 15; 5611CS Eindhoven
Rector: pater Joost Koopmans OSA
Telefoon: 06-53362781

Bankrekening Augustijnenkerk

NL 35 INGB 0001 085790 ten name van *Augustijnenklooster Mariënhage Eindhoven* onder vermelding *Paterskerk* of *Augustijnenkerk*.

Elektronische toezending

Indien u prijsstelt op toezending van de *Kerk-Krant* per mail, dan gelieve dit kenbaar te maken via het mailadres van de redactie.

Volgende aflevering

De eerstkomende editie van de *Kerk-Krant* verschijnt **op 11 oktober 2015. Sluitingsdatum voor kopij is 2 oktober 2015.**

*De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden teksten niet te plaatsen, in te korten of anderszins redactioneel te bewerken.
Het copyright berust bij de auteurs van de bijdrage.*

LITURGIEKALENDER SEPTEMBER 2015

Op de 24^e zondag door het jaar (13 september) zijn we aangekomen bij een keerpunt in het Marcusevangelie. De tijd in Galilea, waar alles zich tot nu toe afspeelde, wordt afgesloten. Met zijn vele genezingen en machtige daden heeft Jezus zich een ware bevrijder getoond. Nu gaat hij met zijn leerlingen op weg naar Jeruzalem, waar ze de rest van het evangelie zullen verblijven. Zowel het begin als het einde van deze reis wordt gemarkeerd door de genezing van een blinde. Inzicht kan worden verworven, zicht op wie Jezus is, wat zijn weg is, en wat deze betekent voor wie hem navolgen. Hoe zit het met de oren en ogen van de leerlingen: zouden die eindelijk worden geopend? En die van de lezers? Om hen is het Marcus te doen.

Zondag 6 september 10.00 uur

Thema:
Lezingen:
Voorganger:
Koor:

23ste Zondag door het jaar

"Effata": Ga open!
Jesaja 35, 4-7; Marcus 7, 31-37
Wim Sleddens
Musica Sacra

Zondag 13 september 10.00 uur

Thema:
Lezingen:
Voorganger:
Koor:

24ste Zondag door het jaar

"Neem het kruis op je"
Jesaja 50, 5-9; Marcus 8, 27-35
Dolf van der Linden
Schola

N.B. Het is vandaag Open Monumentendag. Onze kerk doet daaraan mee onder het thema Kerk en Ambacht. Tussen 13.00 u en 17.00 u worden drie rondleidingen georganiseerd.

Zondag 20 september 10.00 uur

Thema:
Lezingen:
Voorganger:
Koor:

25ste Zondag door het jaar. Vredeszondag

"Wie zal de grootste zijn?"
Wijsheid 2.12, 17-20; Marcus 9, 30-37
Joost Koopmans
Musica Sacra

Zondag 27 september 10.00 uur

Thema:
Lezingen:
Voorganger:
Koor:

26ste Zondag door het jaar

"Geef ruim baan aan het goede!"
Numeri 11, 25-29; Marcus 9, 38-48
Paul Clement
Schola

Extra: Donderdag 10 september om 10.00 uur: Eucharistieviering op de feestdag van de H. Nicolaas van Tolentijn

De heilige augustijn Nicolaas (Italië 1246-1305) verbond zijn ascese met hulp aan anderen. Hoeveel zieken heeft hij niet bezocht, hoevelen zijn er niet op zijn voorspraak genezen? Tijdens de viering wordt het Nicolaasbrood gezegend en uigedeeld. Voorganger: Dolf van der Linden; Samenzang.

Open Kloosterdag

Zondag 14 juni was het Open Kloosterdag. De zondagviering begon een uur later dan gebruikelijk, desondanks waren de gasten uit de Augustijnenkerk van Gent te laat. De voorganger was prior Bernard Bruning, die na afloop in de kloostertuin sprak over de toekomst van de Augustijnen. In het Sint-Stefanus klooster zijn ze nog maar met tien en ook in België zijn er amper roepingen. In Gent proberen ze daarom buitenlandse jongens te interesseren voor het religieuze leven en deze orde. Er worden momenteel in Gent Afrikanen en Vietnamezen opgeleid tot Augustijn (broeder of pater) in de hoop dat zo het klooster toekomstbestendig is. Een leerling uit Benin en een uit Togo waren mee naar Eindhoven gekomen en stelden zichzelf voor in het Nederlands. Als eerste leren ze de taal, daarna volgen ze een andere universitaire studie, vaak theologie of filosofie. Het is de bedoeling dat ze een tijd in België blijven, en daarna thuis missiewerk gaan doen. Nadat het verhaal verteld was, kon iedereen in het zonnetje genieten van de potluck-lunch. De aanwezigen hadden zelf hapjes meegebracht wat voor een feestelijk buffet zorgde. Bij de dranktafel vond natuurlijk het Augustijnenbier gretig aftrek. Er hing een goede sfeer om bij te praten en mensen te leren kennen.

Linda Derksen

Enkele sfeerbeelden van de Open Kloosterdag. De foto's zijn gemaakt door Ingrid van Neer.

AUGUSTIJNENTAART

De taart die Marie José Janssen voor de Open Kloosterdag had gebakken, viel letterlijk zo in de smaak dat de redactie op veler verzoek onderstaand het recept laat volgen:

Verwarm de oven voor tot 180 graden.

Ingrediënten:

200 gram suiker; 200 gram gemalen amandelen - (Turk zakje van 250 gram. Als je het hele zakje wilt gebruiken neem dan 1 ei meer + 50gram suiker en amandelen extra; 4 eieren (1 ei per 50 gram suiker; Citroenrasp + klein beetje sap

Klop de eieren met de suiker op. Voeg amandelen toe. Daarna de citroenrasp en klein beetje sap.

Vet een boterkoekvorm in, druk het deeg er in en plaats het in de hete oven. Bak 3 kwartier

Begin op 180 graden en na een kwartier terug naar 160 graden.

Dr. Brian Heffernan aan het woord

'Ze vinden hun eigen identiteit steeds weer opnieuw uit'

Dr. Brian Heffernan is in 1980 te Leiden geboren als kind van een Ierse vader en een Nederlandse moeder in een evangelisch-protestant gezin. Als jonge twintiger kiest hij voor het katholicisme. De combinatie geschiedenis en godsdienst zat er al vroeg in. Hij staat bekend als historicus, vertaler en tekstredacteur. Onderzoeker van de geschiedenis van het moderne katholicisme in Ierland en Nederland. Toegespitst op de rol en het zelfverstaan van de geestelijkheid. Op 28 augustus – feestdag van Sint Augustinus– werd in Eindhoven zijn studie naar de geschiedenis van de augustijnen in Nederland gelanceerd: 'Een kleine orde met allure. De Augustijnen in Nederland, 1886-2006'.

Aanpak van de geschiedschrijving

Voor de aanpak van de geschiedschrijving zegt Brian Heffernan te hebben gekozen voor de benadering vanuit een buiten- en een binnenperspectief. Hij licht toe dat het *binnenperspectief* gaat over de beleving van de augustijnen van het lidmaatschap van de orde, van hun opleiding, van de augustijnse spiritualiteit en de band met de medebroeders en het bestuur. Daartoe interviewde hij zo'n twintig augustijnen en ex-augustijnen. Over de interviews merkt Brian Heffernan op, dat ze veel interessants opleverden. Maar je moet dat materiaal wel kritisch blijven bekijken. Mensen vertellen hun levensverhaal naar het heden toe. De idealen bijvoorbeeld die men vroeger had en nu niet meer, brengt men niet naar voren. Het *buitenperspectief* gaat over de gemeenschap: de keuzen van de gemeenschap, de activiteiten, de bestuursbeslissingen.

Op zoek naar de constante in de geschiedenis?

Als historicus, zegt hij, ben je niet zozeer gefocust op de constante in de geschiedenis maar op veranderingen. Toch is het wel goed om ook naar de constanten te kijken. Als een van de constanten ziet hij het feit dat mensen zich engageren in een gemeenschap en een deel van hun zeggenschap over het eigen leven overlaten aan de gemeenschap. Nu is dat wel minder dan vroeger. De binding tussen personen en de groep is lossier dan vroeger, maar in de beleving van veel augustijnen van vandaag is dat toch nog heel belangrijk.

Op zoek naar de augustijnse constante in de geschiedenis?

Sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw is de regel van Augustinus, 'de Gemeenschap' een kernbegrip. Het is de spiritualiteit van Augustinus. Ook andere religieuze gemeenschappen zijn op zoek gegaan naar een eigen identiteit. De augustijnse constante -de gemeenschap- karakteriseren als 'dat is typisch augustijns'? Het zou kunnen ja, maar dat typeert ook andere religieuze gemeenschappen.

Universeel katholiek als de constante in de geschiedenis?

Wat is 'universeel katholiek'? Wat is de gemene deler van katholieke christenen? Ik noem dan het putten uit de bron, de heilige Schrift, het besef van traditie en dat het belangrijk is je verbonden te weten met de christenen van de vorige generaties. De Nederlandse gemeenschap van de augustijnen bezint zich constant op het zinvol zijn voor de Kerk, op het leveren van een bijdrage aan de Kerk. Voor de augustijnen geldt dat de orde ten dienste staat van de brede kerkgemeenschap. Niet alleen van de Nederlandse gemeenschap, ook van het buitenland. Juist ook in de missies. In de jaren zeventig voelden de augustijnen dat zij ten dienste moesten staan van de noden in Kerk en wereld. De vorige generaties hadden qua spirituele oriëntatie ook meer naar binnen gekeken (denk aan 'de katholieke zuil'). Er leeft iets van 'wij als provincie sterven uit, de spiritualiteit moet doorgegeven worden'. De orde verstaat zich nu als vehikel voor spiritualiteit. Voor de jaren vijftig was ook al de gedachte 'we leven niet voor onszelf', maar toen was men minder beschroomd om de eigen beweging belangrijk te vinden.

Wat bepaalde groei en bloei?

De groei begon in 1880 met 20 augustijnen tot in 1960 met 400 augustijnen. De factoren die deze groei veroorzaakt hebben, hebben te maken met de brede context van de katholieke samenleving eind 19^e eeuw. De katholieke kerk begon te veranderen in een massakerk. Er werd gewerkt aan het mobiliseren van mensen in de samenleving ('verzuiling') en aan het mobiliseren van mensen in de Kerk zelf. De katholieken waren op emancipatie gericht. Het was een massale beweging die samenhang met de groter wordende katholieke middenklasse. Bij de mobilisatie speelde het ideaal van strijdlustig zijn. Het rekruteringspotentieel was groot. De augustijnen waren hierin wat later dan andere ordes, ze waren in de jaren tachtig van de negentiende eeuw echt een kleine groep. In 1886 begonnen ze met een eigen priesteropleiding in Nederland; voordien werd men naar het buitenland gestuurd. Hoe ging de rekrutering? Het is de groei die zichzelf aanjaagt. Een steeds groter netwerk ontstond. Denk bijvoorbeeld aan assistentie van paters in de parochies in de omgeving en dergelijke. Voor dat 'aanslaan' is er potentieel nodig. In het interbellum (= *de periode tussen de twee wereldoorlogen*) komen er voor 't eerst augustijnen-intellectuelen in Nederland. Die staan anders in het leven dan wat men de 'praktijkpaters' noemde uit de parochies. Ze hadden behoefte aan verdieping. En toen de augustijnen op intellectueel gebied eenmaal een zekere naam hadden, in de jaren vijftig, had dit aantrekkingskracht op bepaalde jongens. Maar een meerderheid van de jongens die intraden, wilden -denk ik- vooral priester worden. Dat gold voor paters, maar niet voor broeders. Twintig procent van de augustijnen vanaf de jaren dertig waren lekenbroeders uit een totaal andere achtergrond. In Brabant waren dat vaak de boerenzoons, en in de steden kwamen ze uit de arbeidersklasse. Het is soms moeilijk er een vinger op te leggen op wat ze zochten. Sociale status en ontplooiingsmogelijkheden speelden voor hen misschien minder een rol dan voor de paters.

Katholicisme in Nederland

Het Nederlandse katholicisme is grondig veranderd, maar ik denk niet dat het gaat verdwijnen. Een minderheidsstroming blijft. Het rituele collectieve katholicisme is verdwenen, om de historicus Peter van Rooden te citeren. De intellectuele religieuzen en priesters spelen in de jaren veertig en vijftig hierin een belangrijke rol. Het bewustzijn was 'zo gaat dat niet verder'. Dat is belangrijk geweest. De teneur was: het geloof persoonlijk beleven. Niet genoeg nemen met processies, uiterlijk meedoen met de rozenkrans bidden etc. maar een volwassen, vrij geloof, een persoonlijke geloofsbeleving, de kritische verdieping. Men was, om zich heen kijkend, teleurgesteld, er was veel collectieve plichtpleging. Men was teleurgesteld door het gebrek aan diepgang. Wat ging men dus doen? De harde kantjes van het oude katholicisme werden er afgeslepen: de rituelen, de sta 's in de weg om het geloof in vrijheid te kunnen beleven. ... Maar als waarden omgekeerd worden, als je de tradities afbreekt, dan... je kunt niet altijd overzien wat de consequenties van je veranderingen zijn. In plaats van verdieping is men weggedreven. Toen het oude katholicisme werd afgebroken zijn de mensen vaak gewoon weggegaan.

De rol van de Nederlandse augustijnen in de veranderingen

Veel priesters, niet speciaal de augustijnen, maar veel katholieke intellectuelen in Nederland vroegen zich af hoe men tot diepgang kon komen. Geen collectieve plichtplegingen meer. Maar toen het oude katholicisme verdween, zijn veel mensen weggedreven van identificatie met de Kerk. Er waren geen rekruten meer. Priesters hebben hier zelf ook aan meegewerkt: 'we zijn gewone mensen, geen magische krachten'. Maar hoe gewoner je wordt, hoe minder aantrekkingskracht je kunt uitstralen. Ik moet er aan toevoegen, dat ook heel veel andere factoren het proces aanjoegen. Het Nederlandse volk was beter opgeleid, kritischer ten opzichte van binding aan de Kerk, waaraan je je vroeger helemaal uitleverde. Men werd welvarender, er waren veel andere, leuke dingen te doen. Het is een proces waarin factoren samenkomen.

De augustijnen droegen hieraan bij doordat zij beschikten over fora, ze waren aan zes scholen in het land verbonden. Leerlingen beleefden het augustijnse onderwijs verschillend, maar veel van hen benadrukten dat het een opvoeding tot vrijheid was, het stimuleren van de open sfeer. Zij vonden het significant voor de augustijnen dat ze benadrukten 'niet het instampen van de catechismus' maar 'de opvoeding van de persoon'. De filosofie is ook een belangrijk punt. Ik denk bijvoorbeeld aan namen als Kwant en Luijpen die een bijdrage aan de vernieuwing hebben geleverd. Is dit typisch augustijns? Inhoudelijk denk ik niet, maar het waren wel augustijnen die dat deden.

Augustijnen op het snijvlak van katholicisme en cultuur

Er is echt een wisselwerking: 'de tijden dat zijn wij', zoals Augustinus zegt. De cultuur wordt voor een belangrijk deel gemaakt door elite-groepen. Wat de Kerk verkondigde draagt bij aan culturele productie. Anderszins zijn de augustijnen grondig beïnvloed door de cultuur waarin ze leven. Komend uit katholieke families hebben zij nieuwe denkbeelden en trends leren kennen, thuis, van vrienden, op school, enzovoorts.

De rol van de augustijnen in de veranderingen?

Een moeilijke vraag, pertinent ook. Het is de vraag naar wat de augustijnen zelf hebben betekend. Het is moeilijk om te zeggen dat ze een unieke augustijnse bijdrage aan de cultuur hebben geleverd. Wel hadden ze fora, de scholen zoals gezegd, waaruit leidende figuren zijn voortgekomen. Die hebben een rol in de samenleving gespeeld. Hun opvoeding heeft een bijdrage daaraan geleverd, maar hun leerlingen zijn heel verschillende wegen gegaan. 'Je eigen pad kiezen' is van die opvoeding een onderdeel maar het is niet typisch augustijns.

Zijn de augustijnen kinderen van hun tijd?

De kerkelijke wereld in de samenleving is heel marginaal geworden. Binnen de kerkelijke wereld in Nederland spelen de augustijnen ook geen grote rol meer. Wel in het verbreiden van de augustijnse spiritualiteit. In de samenleving is de beweging om niet zozeer over religie te spreken maar over spiritualiteit. Dat heeft een breder appèl. Daarbinnen is een niche-markt voor augustijnse spiritualiteit. Een beperkt marktsegment, economisch bekeken. Gegeven hun geringe aantal doen de augustijnen best veel. Ze denken na over projecten. Over hoe ze beter kunnen aansluiten. De augustijnen hebben met Augustinus een rijke bron in handen, waarin de samenleving geïnteresseerd kan zijn. Waar ze minder in geslaagd zijn: je hebt een kern van orthodoxe katholieken, 'trouwe gelovigen' zeg maar, ook jongeren, die zich met hun geloof soms scherp profileren tegen de samenleving. Geïnteresseerd in tradities. Daar zijn wel rekruten te behalen, zoals de Congregatie van de broeders van St. Jan en de nieuwe bewegingen zoals Focolare laten zien, maar ook de bisdomseminaries. De augustijnen zijn er minder in geslaagd om deze groep voor zich te interesseren. Ik denk dat er een kloof is tussen hun vraag en het aanbod van de augustijnen. Overigens zijn dat soort katholieken ook in allerlei schakeringen, hoor. Het zijn lang niet allemaal fundamentalisten. Een andere kwestie is het rekruteren uit het buitenland. Sommige religieuze ordes en bisdommen doen dat. Het heeft haken en ogen, zoals bijv. de kwestie van de immigratiewetgeving en cultuurverschillen. De Nederlandse augustijnen hebben dat niet gedaan. Maar ze hebben wel weer andere keuzes gemaakt die goed aansluiten bij de tijd, zoals het Augustijns Instituut en de Familia Augustiniana.

Lessen uit het verleden?

Lessen uit de geschiedenis trekken? Dat weet ik niet zo. De geschiedenis is niet een echte wetenschap waarin je voorspellingen kunt doen. Je vertelt verhalen waarin je hoofdlijnen aanlegt. Het gaat erom, dat die verhalen goed onderbouwd zijn. Ik zou zeggen dat je misschien dit van de augustijnse geschiedenis kunt leren, dat je een duidelijk ideaal moet hebben, wil je aansprekend zijn. Anders trek je niemand aan. Als je gelooft dat de beweging de moeite waard is, dan heb je kans dat je een groter netwerk kunt opbouwen dat succes heeft. De tendens bij de augustijnen sinds de jaren zestig is echter om het belang van de eigen orde wat te relativiseren. Ik vraag mij af of die strategie in het huidige tijdsgewicht niet averechts werkt.

Breuklijnen

Een belangrijke breuk in de augustijnse geschiedenis is de zogenaamde *Nota '70*. In 1969 heeft het Provinciaal Bestuur van de augustijnen een document voor het Kapittel geschreven. Een tamelijk radicaal voorstel over hoe het religieuze leven in de augustijnse gemeenschap voort moest. De punten: het vervangen van het conventsleven in leefgroepen waar augustijnen met gelijkgestemden zich verenigen, samen met niet augustijnen, leken. Zelf kiezen voor de levensweg. Trouwen of samenwonen of celibatair blijven. Of: alleen leven. Wat hieraan vooraf ging was de teleurstelling van radicale jonge augustijnen over de koers in de orde. Ook het Tweede Vaticaans Concilie was teleurstellend. Nederlandse augustijnen concludeerden dat ze het met de vernieuwing toch zelf moesten doen. Provinciaal Mijnsbergen en het bestuur wilden de radicale jongeren erbij houden. Ze moesten 'een daad stellen'. Voor de meeste augustijnen –onder wie ook de missionarissen– gingen de meeste radicale aspecten te ver. Maar het ideaal van vernieuwing was wel populair. De Nota zelf heeft het niet gered, maar er is wel veel van uitgevoerd; vergelijkbare ontwikkelingen gebeurden trouwens ook bij andere congregaties en orden. Er kwamen leefgroepen, alles werd vrijer, de verhoudingen minder hiërarchisch, augustijnen konden veel meer hun eigen leven vormgeven. De Nota is in de provincie een bijna legendarisch document geworden, zo is me uit interviews met augustijnen gebleken. Dat laat zien hoezeer vernieuwing van het katholicisme en het religieuze leven een ideaal werd. Overigens waren er ook sterke tegenstanders die helemaal niet zo van de vernieuwing waren en die niets van de Nota wilden weten.

Steeds opnieuw de identiteit uitvinden

De hoofdstukken van mijn boek bestaan telkens min of meer uit drie delen: Bestuur, Activiteiten en Identiteit. Dat derde deel, de identiteit, is belangrijk voor deel een en twee. Daar gaat het om. Hoe je je zelf verstaat, heeft invloed op wat je doet, en op hoe je je laat besturen. De identiteit, dat is de kapstok van mijn boek. De augustijnen hebben met elke generatie een nieuwe manier van zichzelf verstaan uitgevonden. In 1886 kwam de eerste generatie van de priesteropleiding. Deze generatie was 'emancipatie-bewust'. Zij waren zuilvormers, wilden een katholieke maatschappij opbouwen. Rooms in alles. Expliciet gericht op het bestrijden van ketterij. Strijdvaardig en geharnast optrekken. De generatie van het interbellum bestond uit de intellectuelen. Ze wilden het leven van Augustinus ontdekken, de diepe spiritualiteit die aan Augustinus ten grondslag ligt. En ook de eremieten, die zeiden 'we moeten ascetisch leven'. Het ging om het ontdekken van aspecten aan de traditie. Dit trok jongeren aan. Het ideaal van Augustinus is dus een overlapping met wat men in de samenleving wil. Generatie drie, uit de jaren 60, dat zijn de vernieuwers, geporteerd voor het ideaal van diepgang, persoonlijke geloofsbeleving. De Kerk moet vernieuwen: oude tradities en autoritaire praktijken moeten verdwijnen zodat er volwassen, zelfstandige christenen komen. En vanaf de jaren tachtig ongeveer zien ze zichzelf als dragers van de augustijnse spiritualiteit.

Hoe kijkt de orde naar de toekomst?

Mijn laatste hoofdstuk gaat daarover. In deze recente fase is men vooral bezig het gedachtegoed van Augustinus over te dragen op anderen, die niet bij de orde intreden. Dit streven, dit engagement sluit aan bij de samenleving'.

Het boek "Een kleine orde met allure" bevat 512 pagina's en is uitgegeven door uitgeverij Verloren te Hilversum. De prijs bedraagt € 49,95. Het ISBN-nummer is: 9789087045234

Oproep aan de mensen van onze kerkgemeenschap

Sinds bijna 2 jaar is onze kerk op zaterdagmiddag van 14.00 uur tot en met 16.00 uur open voor bezoekers. Het is een mooie gelegenheid de Augustijnse gastvrijheid uit te dragen. Het bezoek is gevarieerd. Gemiddeld 15 bezoekers per middag tot nu toe. Toeristen uit Nederland en het buitenland zien de kerkdeur openstaan en komen een kijkje nemen. Ook Eindhovenaren met kinderen (die de biechtstoelen het meest interessant vinden) en jong volwassenen bezoeken de kerk. Het leidt vaak tot een interessant gesprek. In het algemeen is men niet alleen geïnteresseerd in wat er in de kerk te zien is, maar ook in wat er te doen is.

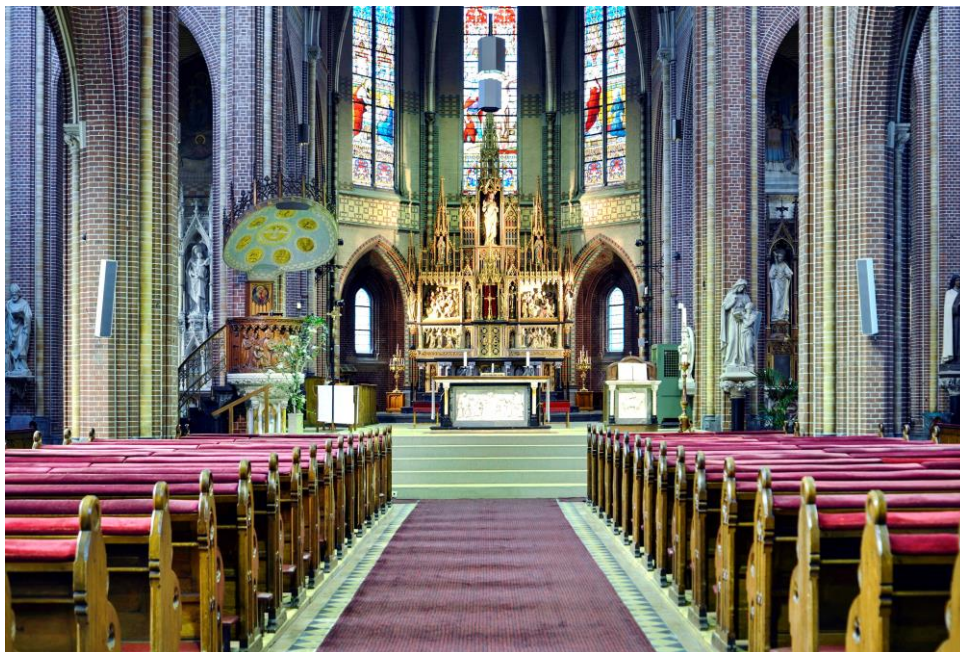

Foto: Hans Nohlmanns, Sittard

Op toerbeurt ontvangen iedere zaterdag twee mensen de belangstellenden. Gemiddeld is ieder eens per 4 tot 6 weken aan de beurt. Een boekje met alle bezienswaardigheden in de kerk is voorhanden. Graag zien we uitbreiding van onze groep om de verplichtingen per persoon niet te groot te maken - zeker niet in de vakanties. Vindt ook u dit leuk om te doen? neem dan contact op met Joost Koopmans, (telefoon 06-53362781 of mail joost.koopmans@online.nl) of met Piet van Rijn (tel 06 12200309). U kunt ook onderstaand strookje invullen en bij het klooster afgeven. Of kom op een zaterdagmiddag even langs....

Piet van Rijn

Ja, ik ben geïnteresseerd om mee te doen als Kerkwacht

Naam:

Adres:

Telefoonnummer (eventueel):

E-mailadres (eventueel):

DRIE GOUDEN JUBILARISSEN

Tijdens een ingetogen eucharistie met als thema *Gezonden opdat ieder krijgt wat hij of zij nodig heeft* vierden drie augustijnen op 12 juli in onze kerk dat zij vijftig jaar geleden tot priester werden gewijd. Drie verschillende mensen met drie verschillende loopbanen: Jos van den Broek die in veel verschillende parochies en plaatsen in het land werkzaam was als parochiepastor, districtscatecheet, staf lid vormingscentra en ook -als op alles en iedereen zeer attente- procurator (dat is de huiseconoom).

Frans van der Mark, pedagogiekstudent, schoolpastor, catecheet, rector, gevangenispastor en pastoor in twee parochies en Paul Clement, voorheen schoolpastor, catecheet, bedrijfsaalmoezenier, pastoor in drie kerkgemeenschappen en sinds vele jaren Nederlands provinciaal.

“Van de buitenkant bezien zijn we verschillende wegen gegaan” zei Paul Clement in zijn openingswoord. “Wat er binnen in ons omgaat is belangrijker, maar moeilijker te beschrijven: Het waren woelige tijden in de Nederlandse Augustijnenprovincie, in de Nederlandse Kerkprovincie en in de samenleving. Die hebben we méégemaakt en meegemáákt: De idealen van de jaren zestig en zeventig zijn verbleekt, maar smeulen nog: we kunnen ze nú méér met woorden dan met daden ondersteunen. Maar niettemin: mede dankzij de medestanders en de critici in de gemeenschappen om ons heen hebben we de eenmaal ingeslagen weg kunnen volgen en hén kunnen begrijpen die op andere wegen gingen en die misschien net zo trouw als wij waren aan de Ene die álle mensen naar hun eigen aanleg roept.”

Foto: Peter Hoffmann, Erfurt

Na afloop van de viering die door driehonderd mensen werd bezocht, was er gelegenheid om de jubilarissen te feliciteren. Een gelegenheid waar druk gebruik van werd gemaakt waardoor de temperatuur in de *Groene Zaal* behoorlijk opliep.

BERICHTEN UIT DE AUGUSTIJNSE GEMEENSCHAP

Bert Bocxe overleden

Enige tijd geleden is pater Bert Bocxe in ons klooster overleden. Hij was 90 jaar. Bert heeft niet zo lang bij ons in Eindhoven gewoond. We verloren in hem een warme en zeer sympathieke medebroeder. Vele jaren heeft hij oecumenisch gewerkt in het noorden van ons land waar hij pastor was op de eilanden Vlieland en Terschelling. Ook in Nijmegen heeft hij goed werk gedaan. Als medewerker van de *Zonnebloem* kon hij voor zieken veel betekenen. Wij kijken dankbaar terug op een mooi leven

Nol Neijzen (88 jaar!) terug naar Papoea

Onlangs is pater Nol Neijzen na een rustpauze in Eindhoven en na het ondergaan van enkele medische behandelingen, teruggekeerd naar zijn geliefde Papoea. Pater Neijzen is 88 jaar. De lezers zullen begrijpen dat deze missionaris een ongelofelijke vitale mens is. Meer dan 50 jaar is hij op vele terreinen actief bij de opbouw van onze gemeenschap en van de Kerk. Mede door zijn inzet zijn kerken, ziekenhuizen en internaten gebouwd. Ook in de pastoraal werkt hij inspirerend mee. Voor zijn inzet zijn geen woorden genoeg.

Twee zusters Monialen in ons convent

Sinds kort wonen twee zusters Monialen in ons klooster. Het zijn zuster Maria-Clara (102 jaar) en zuster Gabriel (89 jaar). Zij hebben een prachtig lang leven als beschouwende zusters in het klooster van Werkhoven achter de rug. Maar toen dit klooster moest worden opgeheven, verhuisden ze samen naar Huize Beukenstein in Driebergen. Nu dit huis gerenoveerd moet worden, zijn zij naar Mariënhage verhuisd. Zij en wij zijn er blij mee. Hun religieuze inspiratie is voor ons een waardevolle verruiming van ons zoeken naar het wezenlijke van het kloosterlijke bestaan.

Gast uit Malta

Opnieuw mogen wij pater Salvino uit Malta als gast verwelkomen. Hij zal een aantal weken bij ons blijven. Hij is hier al vaker geweest om te studeren in onze bibliotheek. Als Augustinus-kenner geeft hij les aan theologiestudenten. Hij voelt zich bij ons zo thuis, dat hij met succes Nederlands probeert te spreken.

Dolf van der Linden OSA

Zeven levensbeschouwingen bezinnen zich samen op vrede:

Vrede door verbinding op 19 september

Op 19 september om 20.00 uur zal in De Kapel aan de Kanaalstraat 6 in Eindhoven een vredesbezinning plaatsvinden. Vertegenwoordigers van zeven grote levensbeschouwingen zullen spreken over 'vrede door verbinding'. Zij zullen elkaar en de bezoekers prikkelen om verder na te denken over een weg naar vrede, met gebruikmaking van het beste uit andere levensbeschouwingen. Alleen al door het stellen van vragen zal er meer verbinding tot stand komen, waardoor we betere stappen in de goede richting kunnen zetten. Het spreken zal ingekaderd worden met passende muziek en voor iedere religie geschikte rituelen. Na de deze bezinning is er koffie en thee om na te praten en nieuwe contacten te leggen. Bij goed weer vindt er aansluitend een gezamenlijke wandeling door het stadswandelpark plaats. De zeven levensbeschouwingen zijn boedhisme, hindoeïsme, jodendom, islam, humanisme, bahai en christendom.

Extra informatie:

Deze vredesbezinning is vorig jaar voor het eerst gehouden. De vier organisatoren (Stichting Oecumenische Vieringen Eindhoven, Augustijnenkerk, Hoogstraatgemeenschap en Eindhovense Studenten Kerk) hebben toen de viering zo in elkaar gestoken, dat ook niet-christenen de gelegenheid kregen om vanuit hun levensbeschouwing bij te dragen. Het enthousiasme hierover was zo groot dat alle deelnemers van vorig jaar nu vooraf al de tweede editie mee hebben voorbereid.

Nadere informatie:

Kees Minderhout (SOVE), k.minderhoud@upcmail.nl, tel 0402444078

Rob Weijs

Odysseuslaan 79
5631 JL Eindhoven
T 040 2458959
M 06 45106647

VOEDSELBANKEN.NL
Eindhoven

De producten voor de maand september mei zijn:

RIJST, NOEDELS en MIE

U kunt uw gave deponeren in de mand die achter in de kerk staat.

Wereldvluchtelingendag

Na de viering op Wereldvluchtelingendag (21 juni) hebben wij een foto gemaakt voor Planet Syria. Op deze website kan de wereld aan de Syriërs laten weten dat we hen en hun ellende niet vergeten. Het spandoek is gemaakt door een paar leden van de jongerenwerkgroep.

Afscheid zuster Wilma van Zantvoort

Op zondag 9 augustus namen we in de kerk afscheid van zr. Wilma. Daags naderhand is ze verhuisd naar kloosterverzorgingsoord Huize Misericordiae in Tilburg. Dertig jaar lang was zij leidinggevende op de operatiekamer van het Catharinaziekenhuis. Zij heeft de terminale thuiszorg opgezet voor patiënten die vanuit het ziekenhuis terugkeerden naar huis om daar te kunnen sterven. En na haar pensionering heeft ze mede de thuiszorg voor terminale patiënten opgezet. Toen het intieme kerkgebouw aan de Fazantlaan gesloten werd, voelde ze zich kerkontheemd. 'Na één jaar zoeken, heb ik me in de Augustijnenkerk weer thuis gevoeld', schrijft ze op een afscheidskaartje. Wij wensen zr. Wilma toe, dat ze zich nu ook in Tilburg weer thuis gaat voelen!

Joost Koopmans OSA

LEKENPRAAT

In de vorige editie van de *Kerk-Krant*, het fraaie Pinksternummer, trof u ook al een artikel aan onder deze zelfde titel. Die lekenpraat bevatte in feite een oproep aan u allen, lezers van dit blad, om eens een stukje te schrijven over een luchtig of serieus onderwerp, exact op de manier zoals anekdotes en verhalen zondags bij de koffie wel aan anderen verteld worden.

De oproep heeft geen schokkende resultaten opgeleverd. Er stonden de afgelopen periode geen postbodes met zakken vol kopij aan de deur van Marienhage, iets waarop de schrijver natuurlijk wel stiekem gehoopt had. De katechismus veranderde het hier en hiernamaals, maar veranderen wij mee? Maar weer even terug in de tijd. Bij onze verhuizing van Woensel naar Gestel in de jaren 50, veranderde je als gezin ook automatisch van parochie. In ons geval van de H. Antonius Fellenoord naar de H. Hart van Jezus in de Ploegstraat. Daar bleek dat pastoor de Gruyter veel kerkbanken verpacht had. Elke zondag hadden de huurders hun vaste plek zodat wij, nieuwkomers niet in de voorste, pakweg, tien rijen konden plaatsnemen. Mijn vader was daar niet van gecharmeerd en het lukte hem het systeem te laten afschaffen. Vrije keuze voortaan waarvan iedere gelovige in elk van de vier zondagsmissen gebruik kon maken.

COLLECTANTEN

Wat gebeurde er in de praktijk? Binnen enkele weken zat ik als ik met mijn vader naar de kerk ging, op dezelfde plaats, vlak achter de collectantenbank en als ik met mijn moeder ging-met 7 kinderen gingen wij in twee groepen apart- zaten we ook op eenzelfde plek, rechts vooraan. Kortom, de mens is kennelijk een gewoontedier. Niet zo verwonderlijk want jong geleerd is oud gedaan. Als kind in een groot gezin had je je vaste(staan)plaats aan tafel en op school moest je gaan zitten volgens de plattegrond van de klas. Maar zelfs toen ik als jonge leraar in de docentenkamer kwam, moest je het niet wagen, onwetend, op de vaste plek van een oudere collega, een grijze eminentie te gaan zitten.

Waarom deze lange inleiding? "Een eigen vaste plaats krijg je straks op het kerkhof." Dat was de kreet die je te horen kreeg als het erom ging flexibel te blijven in je doen en laten. Want verandering is nu eenmaal onlosmakelijk verbonden aan het leven. En kan een heel positieve uitwerking hebben op mensen. Kijk naar de prestaties van onze rector in dit verband. Op een leeftijd waar menigeen achter de geraniums gaat zitten, komt hij uit de Boskapel in Nijmegen waar hij zoveel jaar zijn ziel en zaligheid in had gelegd, naar Eindhoven om onze gemeenschap nieuw leven in te blazen. Zestien werkgroepen zijn inmiddels actief onder zijn bezielende leiding. Chapeau, of op zijn Brabants, petje af.

Wij als gemeenschap hoeven dat voorbeeld niet zo drastisch te volgen en mogen veilig vasthouden aan onze wortels. Maar een kleine verandering in ons doen en laten kan, dunkt me, geen kwaad. Een keer in een andere kerkbank gaan zitten dan normaal, zodat we enkele anderen dan anders de Vrede van Christus wensen tijdens de dienst. Een keer aan een andere tafel aanschuiven in de Groene Zaal bij de koffie na afloop, zodat we die dag een keer wat andere leden van de geloofsgemeenschap beter leren kennen. Wat let ons? Onbekend maakt onbemind, dus lijkt het beter niet onbekend te zijn. "En die eigen vaste plaats" komt later wel.

GERT DIRKSEN

"HET LEVEN TOCH MAAR OMARMD"

Deze zin was de kop boven een Trouw-artikel op 23 juni waarin werd aangekondigd dat Minister Schippers de volgende dag een expositie in Amsterdam zou openen rond het thema Zelfdoding.

Dit evenement, genoemd "De Vogelvanger", is vooral bedoeld als *wake-up call* voor het toenemend aantal suicides. Vergelijk: 2007: 1353; 2013: 1854; een bedroevende stijging, waarvoor natuurlijk vele oorzaken te noemen zijn. In bovengenoemd artikel staan tevens drie levensverhalen van hen die tóch doorknokten, zoals Sebastiaan Beens (30 jaar), die -samengevat- daarin opmerkt "contact zoeken, dát was cruciaal". Dit is al vaker onderzocht én bewezen: NIET het (dood!-)zwijgen van levensmoeden, maar juist dit bespreekbaar durven maken, werkt preventief.

In een van de video's wordt het ook aangegeven: 99% van hen die over levensbeëindiging piekeren, wil niet echt dood, maar UIT een, uitzichtloos aanvoelende situatie van pijn, verdriet, angst isolement. Maar waar kun je die heftige gevoelens, inclusief de doodswens, veilig delen? In ieder geval bij *113Online*, de hulplijn voor te zwaar belaste mensen. Naast enkele -erkende- nadelen, blijkt hun anonieme bereikbaarheid een steunende en rampen voorkógende werking te hebben. Dit was gelukkig al heel vaak het geval. Mede daarom mag hier natuurlijk NOOIT op bezuinigd worden. Niet iedereen kan echter -snel en tijdig genoeg- professionele of andere hulp zoeken/krijgen.

113Online biedt een betrokken, deskundige aanpak waar vaak andere mogelijkheden een (te) grote drempel vormen. Per chat of mail is het namelijk gratis; telefonisch zijn er wel kosten, die zo laag mogelijk blijven, 5 cent per minuut; 24 uur per etmaal, 7 dagen per week.

De tentoonstelling in uitvaartcentrum TotZover is *kleinschalig*, maar maakt *grote* indruk. De titel *De Vogelvanger* verwijst naar Papageno uit *Die Zauberflöte* van Mozart, die na verlies van zijn geliefde een einde aan zijn leven wil maken, maar drie jongens ontmoet die hem daarvan weerhouden.

“Die levensreddende ontmoeting met anderen is precies waartoe de tentoonstelling wil oproepen”, aldus Mevrouw Babs Bakels, conservator en tevens nabestaande in de verdere toelichting van het krantenbericht. “Het is een zware expositie, maar *niet* gruwelijk. We hebben er veel schoonheid en liefde in gestopt om het onverteerbare verteerbaar te maken.”

Ook veel nabestaanden bezoeken dit belangrijke evenement want *113Online* is er tevens voor hen. Deze grote groep diep getroffen (ik behoor tot hen) ervaart doorgaans -na het verlies van iemand uit de eigen kring door zelfmoord- een verstikkend zwijgen der omstanders. Men wordt gemeden, mag *er* nooit (meer) over praten, enz. Met verdrietige, alsook verwarrende gevolgen en littekens, die nog decennia doorwerken, tot in volgende generaties. Mij bood deze moedige expositie naast confrontatie vooral herkenning en hoop. De preventiemogelijkheden groeien, alsook aandacht door gelijkwaardige benadering van uiterst menselijke zielenpijn, toch onderdeel van ieders bestaan. “Want”, zo hoorde ik suppoost Fred zeggen, “het kan ons *allemaal* overkomen.” Men kan na bezoek in het gastenboek bemerkings kwijt. Verder is er een leetuurhoek; uit dat aanbod koos ik HOOP DOET LEVEN/De *113Online Suicide Survival Guide*, geschreven door Jan Mokkenstorm, directeur en oprichter van de Stichting 113Online, het nationale platform voor de preventie van suïcide. Meer info: www.totzover.nl

Het museum *TotZover* is gevestigd op begraafplaats, crematorium & gedenkpark De Nieuwe Ooster, Kruislaan 124, 1097 GA Amsterdam; tel. 020 6940482. Geopend dinsdag t/m zondag 11-17 uur; **nog t/m 4 oktober 2015.**

Els Roelands, lezer van de Kerk-Krant

De vrede bezitten is haar beminnen

Hoe goed is het de vrede te beminnen, want dat houdt al in dat u de vrede bezit. En iedereen verlangt er toch naar dat wat je bemint, ook aangroeit? Wilt u slechts met weinig mensen in vrede leven, dan zal uw vrede maar klein zijn. Wilt u dat ze aangroeit, voeg er dan bezitters aan toe!

Aurelius Augustinus
(Uit *Sermo 357,2*)

"BEZINNING EN SPIRITUALITEIT" KOMEND SEIZOEN

Het nieuwe programmaboekje van de groep *Bezinning en Spiritualiteit* voor het seizoen 2015/2016 is zowel in digitale als in papieren vorm beschikbaar.

Allereerst past ons een woord van dank voor het intensieve werk dat de werkgroep ook dit jaar weer heeft verricht. Het is een uitdaging om elk jaar weer een gevarieerd programma aan te bieden. Er moeten sprekers en inleiders gezocht worden, ruimtes moeten gereserveerd worden en vooral het maandelijks in orde maken van de filmzaal kost mankracht en tijd.

Wij nodigen u graag uit om kennis te nemen van ons programma, hieruit uw keuze te bepalen en deel te nemen aan onze activiteiten.

Wanneer wij in vogelvlucht het programma doornemen, dan willen we u attenderen op het feit dat de woensdagmiddaglezingen in het komende seizoen gewijzigd zijn in woensdagavondlezingen. Door deze verandering hopen wij meer mensen bij de lezingen te kunnen verwelkomen.

Officieel begint ons programma op 7 oktober om half acht in de kapel van de studentenkerk. De bekende theoloog Carel ter Linden zal dan een inleiding houden. In het lezingenprogramma zult u nog meer landelijk bekende sprekers aantreffen.

Er zal meerdere keren gelezen worden in het bekende boek *De wolk van niet weten* waarna de teksten besproken worden. Onder het hoofdstuk *Cursussen* vallen de onderwerpen *Woestijnspiritualiteit, Luther, Augustinus, Islam, Vrouwelijke denkers* en *Autobiografisch schrijven*.

De activiteit *Film en Spiritualiteit* mag zich in een groeiende belangstelling verheugen. Ook dit seizoen zullen weer zeer goede films te zien zijn die na afloop besproken worden.

Een apart onderdeel zijn de ontmoetingsgroepen omtrent vrouw en geloof, de spiritualiteit van Augustinus en Franciscus. Er is een luistergroep en een gespreksgroep over het blad *Speling*. Tenslotte valt nog te vermelden de groep *Stiltewandelingen* waarmee samen mooie momenten in de natuur beleefd kunnen worden.

Het is een opsomming die u hopelijk direct naar het programmaboekje doet grijpen. Daarin vindt u alle concrete gegevens zeer overzichtelijk bij elkaar.

Wij hopen dat velen vanuit onze gemeenschap maar ook van daarbuiten onze bijeenkomsten zullen bezoeken. Iedereen is hartelijk welkom.

Dolf van der Linden OSA

Het programmaboekje ligt achter in de kerk en is digitaal verkrijgbaar via elzen17@xs4all.nl

VOLKSVERHUIZING

Het aantal vluchtelingen dat Europa binnenstroomt is van een dergelijke omvang dat er van een volksverhuizing gesproken kan worden. Europese politici komen er samen niet uit om voor deze mensen oplossingen te vinden. Het is ook lastig. Niemand had een jaar geleden kunnen bevroeden welke omvang het zou krijgen. Maar kunnen we geen oplossingen vinden of willen we geen oplossingen vinden? In ons werelddeel waarin in de weekenden meer festivals worden gehouden dan kerkdiensten, waar voetballers salarissen betaald krijgen die elk voorstellingsvermogen te buiten gaan, waar in een provincieplaats als Tilburg een drugscircuit bestaat waar een miljard euro per jaar in om gaat, waar twee miljoen mensen geld uitgeven om in Amsterdam bootjes te kijken, kunnen we ons niet beroepen op het feit dat we er geen geld voor hebben. Het heeft met willen te maken. In de Eerste Wereldoorlog nam Nederland een miljoen vluchtelingen op. En toen waren onze stoffelijke mogelijkheden toch iets beperkter dan vandaag.

Ik moet bij het zien van de televisiebeelden uit Italië, Griekenland en Macedonië steeds denken aan de verhalen die mijn ouders vertelden. In september 1944 moesten zij in allerijl Arnhem verlaten in verband met de strijd om de bruggen. Zoals vele Arnhemmers werden zij opgevangen in Veluwe dorpen. In januari moesten tienduizenden mensen uit Midden-Limburg op de vlucht voor het oorlogsgeweld en zij werden opgevangen door de Friese bevolking. Verschillen in godsdienst tussen de protestantse Friezen en de katholieke Limburgers verdwenen spontaan. Maar er was de wil om mensen die alles achter zich hadden moeten laten te helpen. Waarom? Omdat er sprake was van een noodsituatie. Die is er nu weer. En dat gaat ons allen aan. Wij kunnen er niets aan doen dat we in dit welvarende deel van de wereld wonen. Het is niet onze verdienste. De vluchtelingen kunnen er niets aan doen dat ze toevallig woonden in een gebied waar men elkaar het licht in de ogen niet gunt. Het is niet hun schuld. Laat ons solidair zijn. Solidair door onze politici duidelijk te maken dat het hun plicht is om oplossingen te creëren. Oplossingen waarbij van de gewone burgers inspanningen worden gevraagd. Een stukje inschikken, er is plaats genoeg. Er is ook voldoende te eten en te drinken. En laten we harteloze politici die menen dat Nederland een reservaat van gelukkige, feestende mensen is, de mond snoeren. Of naar Syrië sturen om eens een kijkje te nemen.

Frans Savelkouls

Vluchtelingen uit Melick in 1945

Vluchtelingen uit Syrië in 2015

LEZINGEN, CURSUSSEN, ACTIVITEITEN

Stiltewandeling met mystieke momenten in de natuur

Mystiek is een eenheidservaring met de werkelijkheid. Dag Hammerskjöld heeft in zijn dagboek veel geschreven over zijn innerlijke beleving. We hoeven God niet zover te zoeken als we doorgaans denken. Datum: 4 september 2015. Tijd en plaats: 14.00u.-16.30u. Kerkwijkcentrum Tongelre, 't Hofke 153, 5641 AK Eindhoven, links van de Martinuskerk. Kosten: geen, behalve eigen consumpties. Programma: 14.00u. Inleiding vanuit een mystieke tekst. 14.30u. Stiltewandeling door het Groen Domein Wasven; start Beukenlaantje, 't Hofke. 15.30u. Nagesprek in Kerkwijkcentrum Tongelre Leiding: Theo v.d. Elzen. Informatie/opgave: Ruud Aalders, apraalders@onsneteindhoven.nl tel.040-2448611. Theo v.d. Elzen, elzen17@xs4all.nl tel. 0497-572804.

Cursus Mystieke teksten lezen

Op deze bijeenkomsten lezen we teksten uit: 'De wolk van niet-weten', geschreven door een anonieme auteur uit de 14de eeuw. Op een heel eenvoudige wijze neemt de auteur ons bij de hand om ons binnen te voeren in een nieuwe wijze van bestaan, van denken en van voelen: het contemplatieve leven. Leiding: Léon Teubner, medewerker Titus Brandsma Instituut. Data en tijd: maandelijks 6 x op de laatste woensdag van de maand, behalve in december, te beginnen op 30 september 2015. 19.30u.- 21.15u. Men kan ook 1 of enkele keren komen. Plaats: Groene Zaal, Klooster Mariënhage, Kosten: € 7,- per keer. Info: elzen17@xs4all.nl of tel. 0497-572804

Openingsavond seizoen 2015-2016 met Carel ter Linden

Deze avond wordt gegeven in samenwerking met de ESK en Sove. Inleider: Carel ter Linden. Thema: 'Wat doe ik hier in Godsnaam?' Een zoektocht. N.a.v. een verzoek van de uitgeverij 'De Arbeiderspers' schreef Carel ter Linden een boek met bovenstaande titel. In dit boek schetst hij de geest van de nieuwe tijd waarin het geloof veel minder dan vroeger gedijen kan. In zijn ogen is 'God' een geestelijke werkelijkheid die een appèl doet op de mens tot humaniteit te midden van een raadselachtige en soms vijandige wereld. Deze werkelijkheid is in voortdurende ontwikkeling en kan alleen door de mens gekend en belichaamd worden. Woensdag 7 oktober 19.30u-21.30u. Plaats: Kapel Studentenkerk, Kanaaldijk 8 5611 CT Eindhoven. Informatie: Theo v.d. Elzen , elzen17@xs4all.nl of 0497-572804.

Wies Kleene

Ds. Carel ter Linden